

[Aksel Larsen.]

handle, I behøver ikke at give indrømmelser, for regeringen agter at ordne det ved en helhedsløsning. Jeg tror, at vi her har begrundelsen for, at Arbejdsgiverforeningen stillede sig så stejlt, at den ikke alene var parat til at sige nej til alle krav og ønsker og forslag, men at den nægtede overhovedet at forhandle.

Så er vi altså kommer dertil, at den høje regering på dette grundlag kommer og fremsætter sit lovforslag om forlængelse af de kollektive overenskomster. Nu siger man, at landet stander i våde, og at der ikke er råd til indkomstforøgelser. Den melodi har vi nu hørt i mange år. Omtrent hver gang, der har været overenskomst-situation, har man haft travlt med at tale om, at der ikke er råd til indkomstforøgelser, og det er jo altid arbejderne, man konkret adresserer det til.

Jeg tror ikke, det er sandt, at der ikke er råd, og jeg giver i denne forbindelse ikke så forfærdelig meget for de 3 vise mænds seneste statistik, der fortæller noget om, hvor meget lønningerne efter deres opfattelse er steget. De begår nemlig den fejl, som man burde forsværge at fornuftige nationaløkonomer kan begå, at de opererer med timelønningerne og lader, som om de er uvidende om, at der er sket noget med arbejdstiden, således at man ikke burde operere med timelønningerne, men med ugelønningerne eller månedslønningerne. Det kan være, det giver et helt andet resultat.

Jeg er i besiddelse af en nogenlunde tilsvarende bearbejdet statistik, som vi har fået i udvalget angående prisloven, og hvori man fremstiller det for os sådan, at der har været en gennemsnitlig indkomstforøgelse for landets befolkning på 37 pct. fra 1955 til 1960, og så har man en indkomststatistik for lønarbejderne, hvoraf det fremgår, at i en nogenlunde tilsvarende periode er arbejdslønningerne steget med 41 pct. Det lyder jo imponerende. Det ser altså ud, som om arbejderne har fået større indkomstforøgelse, end samfundsbørgerne har fået i gennemsnit, og det vil altså sige, at de må have fået en betydeligt større indkomstforøgelse, end alle andre har fået.

Jeg har tilladt mig at gå denne statistik igennem, og så viste det sig naturligvis, at lønstatistikken var en timelønsstatistik.

Hvis man tog og reviderede den under hensyntagen til den arbejdstidsforkortelse, der faktisk er sket, viste det sig, at lønforhøjelserne på de 5 år androg ikke 41, men 27 pct. Derimod var statistikken over befolkningens gennemsnitlige indkomstforøgelse på 37 pct. rigtig.

Det ser virkelig efter dette ud til, at medens befolkningen har fået en ret betydelig, i hvert fald en antagelig, indkomstforøgelse — vi kan diskutere, hvorvidt landet har råd til det eller ikke — så har arbejderne fået en langt mindre indkomstforøgelse, for husk på: arbejderne er, som det rigtigt er sagt, en af de største, måske den største gruppe i befolkningen, og når de kun har fået 27 pct. i indkomstforøgelse, medens gennemsnittet er 37 pct., er der nogle, der har fået langt, langt mere end 37 pct.s indkomstforøgelse på 5 år. Det får mig til at sige, at jeg tvivler på, at det er sandt, at der ikke er råd; det er åbenbart også et spørgsmål om, hvordan goderne skal fordeles, hvordan indkomstforøgelsen skal fordeles. Jeg lader mig altså ikke af den statistik, der står til rådighed, imponere derhen, at så skal arbejderne vise tilbageholdenhed, der er ikke råd til at forbedre deres forhold.

Det, der naturligvis er det væsentlige at sige her — selv om der er en del detaljer, jeg også føler trang til at komme ind på, og yderligere detaljer vil min partifælle, det ærede medlem hr. Chr. Madsen komme ind på — er, at jeg advarer imod, at man her vedtager lovforslaget om forlængelse af de kollektive overenskomster. Jeg anser det for meget betænkeligt, hvis folketetinget giver sig af med at gribe ind i sådanne forhold ved at ophøje et mæglingforslag til lov, selv om jeg erkender, at der kan være situationer, hvor man kan tale om, at det er sagligt forsvarligt. Men her er det noget helt andet, man vil gøre. Her vil man, uden at der er foretaget nogen undersøgelse, nedsætte folketetinget som voldgiftsdommer og lade folketetinget sige: lønningerne i den kommende tid skal være sådan og sådan. Det har folketetinget ingen som helst kompetence til, og hvis man gør det én gang, skaber man et højst uhyggeligt præcedens, som vil få den alvorligste indflydelse på Arbejdsgiverforeningens villighed — eller rettere uvillighed — til at for-